

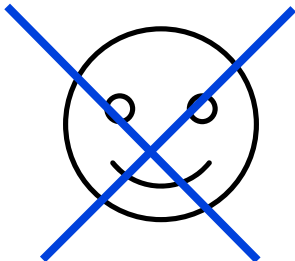
OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Viestintä ja vuorovaikutus

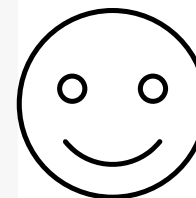
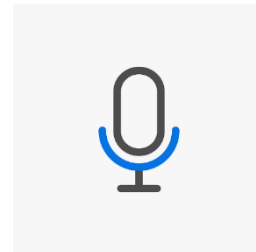
Tuija Artama
Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

Tervetuloa tilaisuuteen!

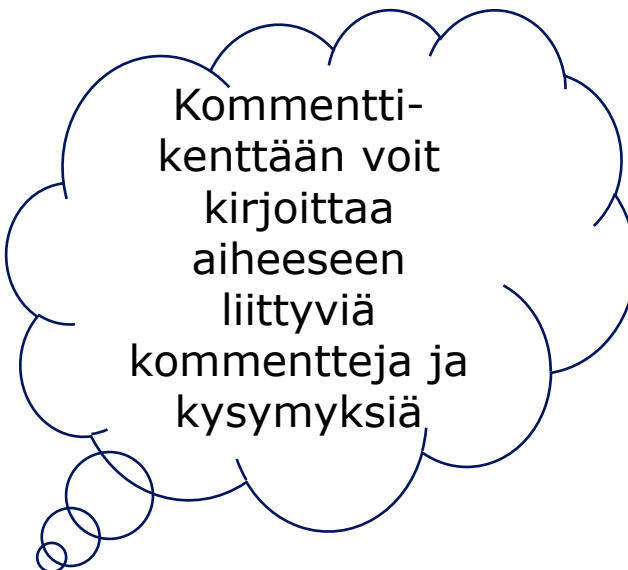
Pidäthän
mikrofonin ja
kameran kiinni,
ellet itse esiinny...

... mutta avaathan
molemmat, jos otat
puheenvuoron

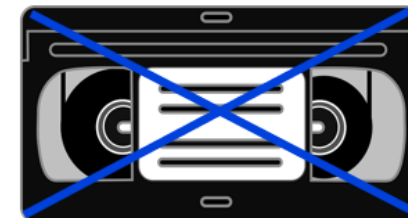

Pyydäthän
puheenvuoroa,
nostamalla
Teamsin käsi

Kommentti-
kenttään voit
kirjoittaa
aiheeseen
liittyviä
kommentteja ja
kysymyksiä

Tilaisuutta ei saa
tallentaa.

Tämän tilaisuuden **häirintäyhdyshenkilö** on Laura Jauhola,
etunimi.sukunimi@oph.fi, puh. 029 331 578

- Työelämän ja yhteiskunnan muuttuneet osaamistarpeet
- Liikunnan ja terveystiedon palauttaminen

Yhteisten tutkinnon osien päivittäminen

2025

Päivitystyön
käynnistäminen
2/2025

Luonnos-
valmistelu
keväät/2025

Lausuntokierros
9/2025

Tutkinnon
perusteiden
viimeistely

Ammatillisten
perustutkintojen
tutkinnon perusteiden
julkaisu 12/2025

2026

Toimeenpanon
tuki keväät/2026

Tutkinnon
perusteiden
voimaantulo
1.8.2026

Toimeenpanon
tuki syksy/2026

- pakollisten osa-alueiden päivitys
- osa-alueiden laajuudet osaamispisteinä ennallaan
- arviointikriteerit ennallaan

Muut muutokset ammatillisissa perustutkinnoissa

- Ilmastovastuullinen toiminta ja huippuosaajana toimiminen –tutkinnon osat
 - Sanamuotoja muokattu siten, että tutkinnon osat eivät edellytä poikkeamista tutkintoviennissä. Tutkinnon osissa vaadittava osaaminen ei muutu.
- Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5–15 osp
 - Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon *ammattillisen* tutkinnon osan tai osia *voimassa olevista* toisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5–15 osp
 - Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista *tutkintoon tai ammattialaan* liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin.
- Korkeakouluopinnot 5–15 osp
 - Tutkinnon osa sisältää *tutkintoon liittyvää* ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.
- Ammatillista koulutusta koskeva arvoperustakuvaus päivitetty

Voimaantulo 1.8.2026

- 1.8.2026 ja sen jälkeen aloittavat perustutkinto-opiskelijat suorittavat tutkinnon, tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita 1.8.2026 voimaan tulleiden tutkinnon perusteiden mukaan.
- Ennen 1.8.2026 opintonsa aloittaneilla opiskelijoilla on oikeus suorittaa opinnot aloittamillaan tutkinnon perusteilla siirtymäajan puitteissa.
 - Nykyisten ammatillisten tutkintojen tutkinnon perusteiden siirtymäaika päättyy 31.7.2030
- Ennen 1.8.2026 opintonsa aloittaneella opiskelijalla on mahdollisuus siirtyä suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti
 - Aiemmin osoitettu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan mahdollisuuksien mukaan
 - tehdään vastaavuuden arviointi ja tarvittaessa opiskelija hankkii ja osoittaa puuttuvan osaamisen.

Yhteisten tutkinnon osien osaamisen tunnustaminen

- Opetushallituksen määräys osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta ([OPH-7465-2025](#)) määrää osaamisen **vastaavuudesta** ammatillisten perustutkintojen eri tutkinnon perusteiden sekä ammatillisten perustutkintojen ja lukio-opintojen välillä.
- Osaamisen **ajantasaisuuden** arvioinnin tarvetta on määritelty Opetushallituksen [oppaassa](#) koskien osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.
- 1.8.2026 voimaan tulevien ammatillisten perustutkinnon perusteiden yhteisten tutkinnon osien vastaavuutta aiempiin ammatillisen perustutkinnon perusteisiin ja lukio-opintoihin tarkastellaan kevään 2026 aikana.

Osa-alueiden muotoilu

- Osa-alue on aina kokonaisuus, josta annetaan yksi arvosana
- Osa-alue sisältää ryhmittelyotsikoita, jotka jäsentävät osa-aluetta, mutta eivät arvota sisältöjä
- Osaamistavoitteet voivat olla vaatimuksiltaan keskenään eri tasoisia
- Osaamistavoitteissa käytetyt verbit (esim. tunnistaa, tuntee, tietää, ymmärtää) määrittelevät osaltaan vaaditun osaamisen tasoa

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi (VVAI26)

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Erilaiset vuorovaikutustilanteet

Opiskelija

- viestii suullisesti tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- viestii kirjallisesti tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- perustelee mielipiteensä ja väitteensä
- toimii vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti
- ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen työelämässä ja yhteiskunnassa

Tekstien käyttäminen ja tekstien luotettavuuden arviointi

Opiskelija

- tuntee työelämässä ja yhteiskunnassa käytettäviä erilaisia tekstilajeja ja medioita
- käyttää monilukutaitoa erilaisten tekstien tulkitsemisessa
- käyttää erilaisia tietolähteitä
- arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta
- tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta
- noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa käyttämiinsä lähteisiin

Tekstien tuottaminen

Opiskelija

- tuottaa työelämän ja yhteiskunnan tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä
- tuottaa tekstejä yleiskielellä
- käyttää digitaalisia sovelluksia tarkoituksenmukaisesti ja eettisesti tekstien tuottamisessa

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä

1.8.2026 voimaan tulevat perusteet

1.8.2022 voimaan tulleet perusteet

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi (VVAI26)

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Erilaiset vuorovaikutustilanteet

Opiskelija

- viestii suullisesti tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- viestii kirjallisesti tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- perustelee mielipiteensä ja väitteensä
- toimii vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti
- ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen työelämässä ja yhteiskunnassa

Tekstien käyttäminen ja tekstien luotettavuuden arviointi

Opiskelija

- tuntee työelämässä ja yhteiskunnassa käytettäviä erilaisia tekstilajeja ja medioita
- käyttää monilukutaitoa erilaisten tekstien tulkitsemisessa
- käyttää erilaisia tietolähteitä
- arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta
- tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta
- noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa käyttämiinsä lähteisiin

Tekstien tuottaminen

Opiskelija

- tuottaa työelämän ja yhteiskunnan tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä
- tuottaa tekstejä yleiskielellä
- käyttää digitaalisia sovelluksia tarkoituksenmukaisesti ja eettisesti tekstien tuottamisessa

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi (VVAI22)

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Erilaisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

Opiskelija

- viestii tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- asettaa viestinnälleen tavoitteita
- perustelee mielipiteensä ja väitteensä
- toimii yhteistyö- ja ryhmätilanteissa
- esittelee alansa liittyviä ilmiöitä tai asioita alan käsitteistöä käyttäen
- ymmärtää kielen ja vuorovaikutuksen merkityksen työelämässä ja yhteiskunnassa.

Eri lähteistä hankittujen tekstien käyttäminen ja tekstin luotettavuuden arvioiminen

Opiskelija

- tuntee omalla alallaan ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita
- tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita ja olennaisia merkityksiä
- hyödyntää tietolähteitä ja arvioi niiden luotettavuutta
- tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta
- noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa käyttämiinsä lähteisiin.

Erilaisten tekstien tuottaminen

Opiskelija

- viestii tavoitteellisesti ilmaistessaan tunteitaan, ajatuksiaan tai mielipiteitään
- tuottaa oman alansa ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä
- hallitsee kirjoitetun kielen käytänteitä
- käyttää viestinnässään tarkoituksenmukaista tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan.

Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä

1.8.2026 voimaan tulevat perusteet

Pakolliset osaamistavoitteet, 3 osp

Kielellinen ja kulttuurinen ympäristö

Opiskelija

- tuntee opiskelemaisensa kielen ja kulttuurin vaikutuksia vuorovaikutustilanteeseen
- ottaa huomioon kielen kulttuurisia erityispiirteitä vuorovaikutuksessaan

Erilaiset vuorovaikutustilanteet

Opiskelija

- käyttää vierasta kieltä suullisessa vuorovaikutuksessa
- käyttää vierasta kieltä kirjallisessa vuorovaikutuksessa
- tuottaa työelämän vuorovaikutustilanteissa tarvittavia erilaisia tekstejä
- käyttää viestinnässä kielen perusrakenteita ja asiatyylä

Tiedon haku ja käyttö

Opiskelija

- hakee työelämään liittyvää vieraskielistä tietoa eri lähteistä ja arvioi tiedon luotettavuutta
- tulkitsee työelämään liittyviä vieraskielisiä tekstejä
- käyttää vieraskielistä tietoa työelämään tai opiskeluun liittyvissä tilanteissa

1.8.2022 voimaan tulleet perusteet

Pakolliset osaamistavoitteet, 3 osp

Vieraan kielen käyttäminen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa

Opiskelija

- selviytyy suullisista vuorovaikutustilanteista
- tuottaa vuorovaikutuksessa tarvittavia tekstejä
- keskustelelee työtehtävistään
- tuottaa alaansa liittyviä tekstejä
- tulkitsee alaansa liittyviä tekstejä
- arvioi ja kehittää kielitaitoaan.

Tiedon hakeminen erilaisista vieraskielisistä lähteistä

Opiskelija

- hakee toiminnassaan tarpeellista vieraskielistä tietoa eri lähteistä
- arvioi ja valikoi tietoa tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta.

Kielellisesti ja kulttuurisesti monimuotoisessa ympäristössä toimiminen

Opiskelija

- tuntee opiskelemaisensa kielen ja kulttuurin vaikutuksen vuorovaikutustilanteeseen
- viestii monikielisessä ja kulttuurisessa ympäristössä
- kohtaa ihmiset yhdenvertaisesti ja arvostaen.

Mikä säilyy ennallaan?

- Henkilökohtaistaminen (pl. oppimisen tuen uudistus)
- Yksilölliset osaamisen hankkimisen tavat
- Yksilöllinen osaamisen osoittaminen
- Osaamisen arvioinnin periaatteet ja arviointikriteerit
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)

Lämpimästi tervetuloa myös:

- [Lisää liikettä ammatilliseen koulutukseen](#) 21.1.2026 klo 13.00-15.00
- [YTO-kahvit](#) 18.3.2026 klo 08.30-09.30
- [Ammatillinen monilukutaito rakentaa tulevaisuutta](#) 25.3.2026 klo 12.00-15.30